

Migrace v historickém i aktuálním kontextu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Základní pojmy

- **Migranti** (stěhující se osoby)
- **Uprchlíci** (nedobrovolně migrující osoby)

- Termín migrant není součástí mezinárodního práva. Podle definice OSN je migrantem každý, kdo žije mimo zemi svého původu déle, než rok.
- Uprchlík **může být definován na základě Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951** jako osoba, nacházející se mimo svou vlast kvůli obavám z možného pronásledování.

Podoby migrace ve 20. století

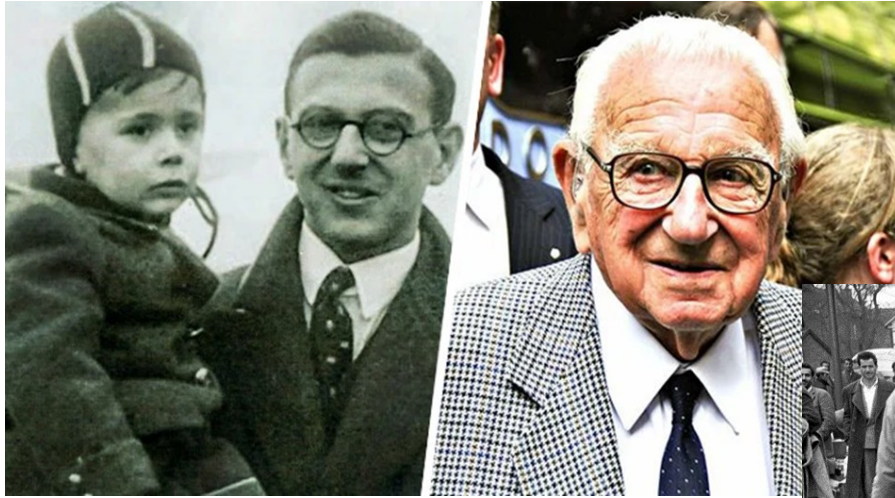

4. ITALIAN IMMIGRANTS AT ELLIS ISLAND - 1905

Lost baggage is the cause of their worried expressions. At the height of immigration the entire first floor of the administration building was used to store baggage

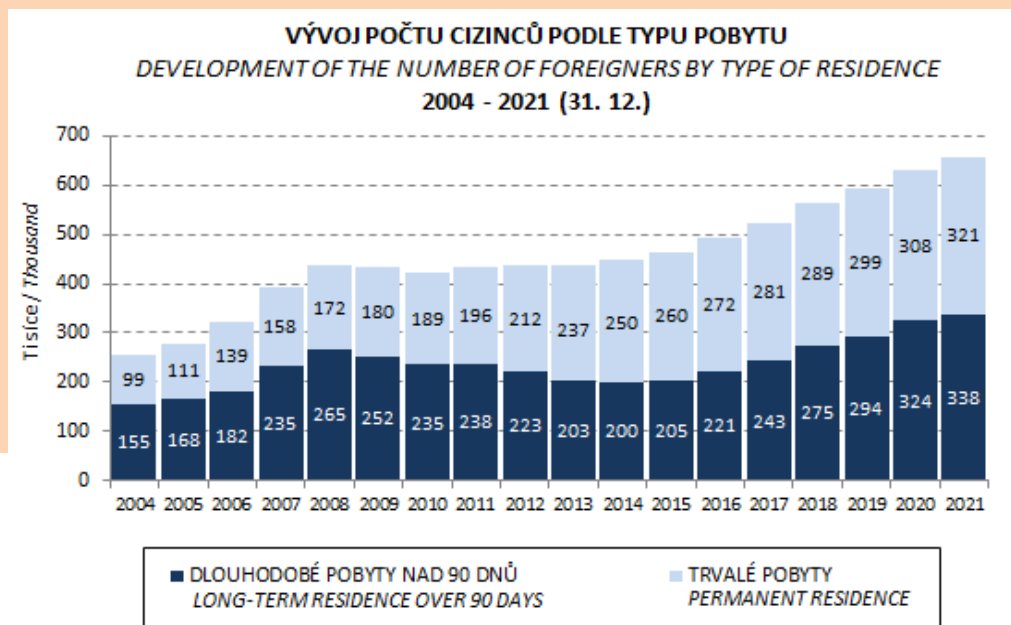
Photo-study by Lewis W.

ROOM 300 306

Specifika migrační politiky v ČR

- Po roce 1989 se otevřely se znovu hranice a postupně byla rušena vízová povinnost pro vybrané státy. **ČR se nově stala cílovým státem převážně ekonomické imigrace.**
- Důsledkem vstupu ČR do EU v roce 2004 bylo **ustavení odlišného právního přístupu k různým skupinám migrantů** (občané EU a občané tzv. třetích zemí).
- **Za integrační priority** jsou považovány **znalost českého jazyka, ekonomickou soběstačnost, orientace v hodnotách a institucích české společnosti a vztahy s příslušníky majority**

Uprchlická krize z Ukrajiny a její specifika

Přístup k uprchlíkům z Ukrajiny na evropské úrovni ovlivňuje převažující podpora Ukrajiny jako oběti ruské agrese, specifická sociodemografická struktura uprchlíků (převaha žen a dětí) a jejich kulturní blízkost i předchozí přítomnost početné ukrajinské diaspory.

Základem pro podporu ukrajinským uprchlíkům v zemích EU je směrnice o dočasné ochraně z 4.3. 2022 – umožňuje využívat harmonizovaná práva v celé EU v délce jednoho až tří let. Tato práva se vztahují k:

- **Pobytu**
- **Přístupu na trh práce a bydlení**
- **Lékařské pomoci**
- **Sociální pomoci**
- **Přístupu dětí ke vzdělání**

- V ČR upravuje podmínky pomoci ukrajinským uprchlíkům tzv. Lex Ukrajina, který **s dočasnou platností (do 31. 8. 2023)** umožňuje volný vstup na trh práce, humanitární dávky, příspěvky pro solidární domácnosti, dočasné zařazení do systému veřejného zdravotního pojištění a přístup ke vzdělání.
- Podle údajů z léta 2022 dočasnou ochranu v ČR získalo 390 159 občanů Ukrajiny (z toho bylo 44 % žen a 35 % dětí).